

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**Факультет філології
Кафедра загального та германського мовознавства**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПРАКТИКУМ (УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

**Освітньо-професійна програма «Польська мова і література,
англійська мова, переклад»**

**Спеціальність 035 Філологія
Спеціалізація 035.033 Слов'янські мови та література (переклад включно),
перша польська**

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

**Затверджено на засіданні кафедри
загального та германського мовознавства
протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.**

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Перекладацький практикум (українсько-англійський)
Викладач (-і)	Тюпа Сергій Ігорович
Контактний телефон викладача	380342 59-60-69
E-mail викладача	serhii.tiupa@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр..
Посилання на сайт дистанційного навчання	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Навчальна дисципліна «Перекладацький практикум (українсько-англійський)» поєднує теоретичний і практичний курси, спрямовані на закріплення та поглиблення знань із теорії перекладу, а також на розвиток і вдосконалення умінь письмового й усного перекладу. Основна увага приділяється оволодінню перекладацькими прийомами та трансформаціями, що забезпечує формування професійної компетентності для їх ефективного застосування у практичній діяльності як в усній, так і в письмовій формах. Добір вправ і текстів для перекладу здійснюється з урахуванням фахових інтересів здобувачів освіти.	

3. Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)
Метою дисципліни є формування у студентів професійних перекладацьких компетентностей, необхідних для здійснення якісного письмового та усного перекладу з української мови англійською та навпаки, а також розвиток умінь застосовувати теоретичні знання у практичній перекладацькій діяльності. Цілі курсу: 1. Ознайомити студентів із основними методами та прийомами перекладу й виробити вміння їх практичного застосування. 2. Розвинути навички адекватного перекладу текстів різних стилів і жанрів з української мови англійською та з англійської українською. 3. Сформувати здатність критично аналізувати переклад, оцінювати його якість та обґрунтовувати використання конкретних трансформацій. 4. Вдосконалити комунікативну та міжкультурну компетентність, необхідну для перекладацької діяльності. 5. Розширити перекладацький досвід студентів шляхом роботи з автентичними текстами, враховуючи їхні професійні інтереси та майбутню сферу працевлаштування. 6. Сприяти розвитку самостійності та відповідальності у виконанні перекладацьких завдань, а також умінню працювати з сучасними перекладацькими інструментами й цифровими ресурсами.
4. Програмні компетентності та результати навчання
ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, перекладу) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення дослідження та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>Загальні компетентності</i> ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
 ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
 ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
 ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
 ФК 10. Здатність використовувати сучасні інноваційні методики та технології навчання у вищій школі, проводити навчальні заняття, здійснювати індивідуальний супровід здобувача (наставництво, менторство) під час навчання.
 ФК 11. Здатність застосовувати інноваційні технології навчання польської мови та літератури, англійської мови, перекладу у професійній діяльності.

Результати навчання

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною (польською та англійською) мовами.
 ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
 ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
 ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
 ПРН 18. Проводити навчальні заняття, надавати консультації студентам із навчальних дисциплін за спеціалізацією «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська», а також здійснювати індивідуальний супровід студента (наставництво, менторство) під час навчання, використовуючи сучасні інноваційні методики та технології навчання.
 ПРН 19. Мати навички міжмовної комунікації в контексті інтернаціоналізації освітньо-наукового простору. Володіти та ефективно застосовувати перекладацькі стратегії й тактики для здійснення ефективної професійної діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
практичні	30
самостійна робота	50

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
3	035 Філологія 035.033 Слов'янські мови та література (переклад включно), перша польська	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Історія українсько-англійського перекладу 1.1 Вступ. Основні віхи розвитку українсько-англійського перекладу 1.2 Переклади української літератури англійською від XIX ст. до сьогодні 1.3 Сучасний ринок перекладу (видавництва, журнали, переклад нон-фікшн, художньої літератури) 1.4 Переклади з української на англійську: жанри, стильові особливості 1.5 Умови праці перекладача, професійні асоціації (CIOL, ITI, Proz, ATA) 1.6 Словники й довідкові ресурси: українсько-англійські загальні, термінологічні, електронні	2		4
Тема 2. Certified vs. Non-certified translation 2.1 Поняття certified translation в англомовних країнах (Велика Британія, США, Канада) 2.2 Вимоги до присяжних/атестованих перекладачів в Україні та за кордоном 2.3 Особливості легалізації документів: апостиль, нотаріальне засвідчення, sworn affidavit 2.4 Тарифи та відмінності між certified і general translation	2		4
Тема 3. Автоматизований переклад 3.1 Типи машинного перекладу (rule-based, statistical, neural MT) 3.2 CAT-tools (Trados, MemoQ, Smartcat) 3.3 Post-editing machine translation	2		4
Тема 4. Переклад власних назв та культурних реалій 4.1 Транслітерація українських імен і топонімів англійською: офіційні стандарти (KMU 2010, BGN/PCGN) 4.2 Передача українських прізвищ та географічних назв у міжнародних документах 4.3 Проблеми перекладу реалій і безеквівалентної лексики 4.4 Методи перекладу ідіом і фразеологізмів	2		4

Тема 5. Основи теорії усного перекладу 5.1 Послідовний переклад: риси, функції, техніка нотування 5.2 Синхронний переклад: риси, функції, обладнання 5.3 Шушутаж (whispered interpreting) 5.4 Методи та прийоми синхронного і послідовного перекладу 5.5 Критерії оцінювання усного перекладу 5.6 Міжнародні норми та стандарти (АІПС, ISO 23155) 5.7 Етика перекладача, конфіденційність, оплата праці	2		4
ТЕХНІКА ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ			
Тема 6. Переклад особистих документів (паспорт, ID-card, свідоцтва, водійські права)		2	2
Тема 7. Переклад документів про освіту (диплом, transcript, recommendation letters)		2	2
Тема 8. Переклад угод та контрактів (business contracts, MoU, NDA)		2	2
Тема 9. Переклад економічної та фінансової документації (bank statements, tax returns, audit reports)		2	2
Тема 10. Переклад медичних документів (medical reports, discharge summaries, imaging results)		2	2
Тема 11. Переклад судових документів (court rulings, affidavits, interrogation protocols)		2	2
Тема 12. Переклад військової та безпекової тематики (manuals, instructions)		2	2
Тема 13. Переклад наукових статей та доповідей (academic writing, abstracts, peer-review requirements)		2	2

Тема 14. Переклад технічної документації (manuals, specifications, safety standards)		2	2
Тема 15. Переклад художніх текстів (poetry, prose, stylistic devices)		2	2
ТЕХНІКА УСНОГО ПЕРЕКЛАДУ			
Тема 16. Усний переклад у сфері міжнародних відносин і дипломатії (візити, зустрічі, конференції, форуми)		2	2
Тема 17. Усний переклад у бізнес-середовищі (переговори, тренінги, презентації)		2	2
Тема 18. Усний переклад у медицині (лікарські консультації, супровід пацієнтів)		2	2
Тема 19. Техніка синхронного і послідовного перекладу. Труднощі (мовні та психологічні аспекти)		2	2
Тема 20. Підсумкова контрольна робота		2	2
Разом годин за семестр	10	30	50
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною і ECTS шкалою на основі 100-бальної системи (див. пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 7) Загальні 100 балів включають: 50 балів – підсумок роботи студента під час практичних занять (тести, переклади, вправи) 50 балів – екзамен		
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань. Екзаменаційна робота охоплює такі завдання: 1) 30 тестових завдань з усіх тем; 2) 20 балів за усний переклад фрагмента доповіді англійською мовою.		

Практичні заняття	Письмові завдання, виконання вправ з письмового та усного перекладу, тестові завдання. Оцінюються за стобальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	- відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній, тести до лекцій; - здача усіх обов'язкових перекладів документів - активна робота під час практичних занять. - мінімальна кількість балів для отримання допуску до складання екзамену – 25, максимальна – 50.
7. Політика курсу	
1. <i>Письмові роботи</i> виконуються відповідно до теми практичних занять, зазначених у силабусі. 2. <i>Академічна доброчесність.</i> Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами освіти ґрунтуються на основі положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, ПОЛОЖЕННЯ про запобігання академічному плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. 3. <i>Відвідування занять.</i> Пропуски семінарських занять відпрацьовуються відповідно до “Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р., із внесеними змінами наказом ректора № 309 від 19.05.2023р.). Порядок та організація контролю знань здобувачів фахової перед вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», введено в дію наказом ректора № 572 від 03.07.2025 р.). Ознайомитися з цими положеннями можна за посиланням: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf 4. <i>Неформальна освіта.</i> Результати неформальної освіти зараховуються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf	
8. Рекомендована література	
1. SCICTrain: Training modules for interpreting students https://commission.europa.eu/education/skills-andqualifications/develop-your-skills/language-skills/interpretation-training-toolbox/scicttrain-trainingmodules-interpreting-students_en 2. Speech Repository https://webgate.ec.europa.eu/sr/ 3. Knowledge Centre on Interpretation https://knowledge-centre-interpretation.education.ec.europa.eu/en 4. Jones, Roderick. Conference interpreting explained. Routledge, 2014. 5. Gillies, Andrew. Conference interpreting: A student's practice book. Routledge, 2013.	